

31989L0108

L 40/34

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

11.2.1989

DIREKTIVA SVETA
z dne 21. decembra 1988
o približevanju zakonodaj držav članic o hitro zamrznjenih živilih za prehrano ljudi
(89/108/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 100a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

v sodelovanju z Evropskim parlamentom ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ker proizvodnja hitro zamrznjenih živil, namenjenih prehrani ljudi (v nadaljevanju „hitro zamrznjena živila“), in trgovina z njo v Skupnosti postajata vse pomembnejši;

ker razlike med nacionalnimi zakonodajami, ki se nanašajo na hitro zamrznjena živila, ovirajo prosti pretok le-teh; ker lahko ustvarijo neenake pogoje konkurence in imajo torej neposreden učinek na vzpostavitev in delovanje skupnega trga;

ker je torej te zakonodaje treba približati;

ker je s tem ciljem treba za pravila Skupnosti predvideti največje možno področje uporabe, ki naj se razteza na vsa hitro zamrznjena živila, namenjena prehrani ljudi, in vključuje ne samo proizvode, namenjene za ponudbo brez nadaljnje obdelave končnemu potrošniku in restavracijam, bolnišnicam, menzam ter drugim podobnim objektom javne prehrane, temveč tudi proizvode, ki jih je treba naprej predelati in pripraviti;

ker pa teh pravil ni treba uporabiti za proizvode, ki prodaji niso ponujeni kot hitro zamrznjena živila;

ker je v vsakem primeru primerno določiti splošna načela, ki jim mora zadostiti vsako hitro zamrznjeno živilo;

ker se lahko na poznejši stopnji, če je treba, za nekatere kategorije hitro zamrznjenih živil sprejmejo poleg splošnih načel posebne določbe v skladu s postopkom, ki se uporablja za vsako od teh kategorij;

ker je namen hitrega zamrzovanja ohranjanje notranjih značilnosti živil po postopku hitre zamrznitve; ker je nujno doseči temperaturo -18°C ali nižjo v vseh točkah proizvoda;

ker pri -18°C vsa mikrobiološka aktivnost, ki bi lahko škodovala kakovosti živil, preneha; ker je torej med shranjevanjem in distribucijo hitro zamrznjenih živil pred njihovo prodajo končnemu potrošniku ob upoštevanju določenega tehnično neizogibnega nihanja treba vzdrževati vsaj to temperaturo;

ker so iz tehničnih razlogov nekateri porasti temperature neizogibni in se zato lahko dopuščajo pod pogojem, da ne škodujejo kakovosti proizvodov, kar se lahko zagotovi z upoštevanjem načina dobrega shranjevanja in distribucije, še posebej upoštevajoč pravilen postopek kroženja zalog;

ker zmogljivost nekatere tehnične opreme, ki se zdaj uporablja za lokalno distribucijo hitro zamrznjenih živil, ne zadošča, da se v vsakem primeru zagotovi upoštevanje temperaturnih meja, ki jih uvaja ta direktiva, in je zato treba zagotoviti prehodni sistem, ki dovoljuje uporabo obstoječega materiala v njegovi normalni dobi uporabnosti;

ker je treba zgolj to, da ta direktiva navede cilje, ki naj se dosežejo glede opreme, uporabljene za postopek hitrega zamrzovanja, pa tudi temperaturo, ki jo je treba upoštevati pri shranjevalnih, rokovalnih, transportnih in distribucijskih instalacijah in opremi;

ker je za države članice obvezno z uradnim preverjanjem zagotoviti, da je uporabljena oprema sposobna doseči te cilje;

ker je zaradi takšnega preverjanja kakršen koli sistem uradnega certificiranja v trgovinske namene odvečen;

ker je zaželeno, da se zagotovi možnost uporabe kriogenih tekočin v neposrednem stiku s hitro zamrznjenimi živilmi; ker morajo biti torej te tekočine tako neaktivne, da na živila ne prenesejo sestavnih delcev v količinah, zadostnih za nastanek tveganja za zdravje ljudi, ali da bi povzročile nesprijemljive spremembe v sestavi živil ali škodovala njihovim organoleptičnim lastnostim;

⁽¹⁾ UL C 175, 15.7.1985, str. 296, in UL C 12, 16.1.1989.

⁽²⁾ UL C 104, 25.4.1985, str. 17.

ker je za doseg tega cilja treba sprejeti seznam teh snovi ter določiti merila za njihovo čistost in pogoje za njihovo uporabo;

ker mora biti označevanje hitro zamrznjenih živil, namenjenih končnemu potrošniku in restavracijam, bolnišnicam, menzam ter drugim podobnim objektom javne prehrane, v skladu z določbami Direktive Sveta 79/112/EGS z dne 18. decembra 1978 o približevanju zakonodaj držav članic glede označevanja, predstavitve in oglaševanja živil za prodajo končnemu potrošniku⁽¹⁾, kakor je bila nazadnje spremenjena in dopolnjena z Direktivo 86/197/EGS⁽²⁾; ker mora torej sedanja direktiva samo določiti posebnosti, ki so značilne za hitro zamrznjena živila;

ker je, da se omogoči trgovina, treba sprejeti pravila za označevanje hitro zamrznjenih živil, ki niso namenjena ponudbi v zamrznjenem stanju končnemu potrošniku ali restavracijam, bolnišnicam, menzam in drugim podobnim objektom javne prehrane;

ker je, da se poenostavi in pospeši postopek, Komisiji treba dati nalogo, da sprejme izvedbene ukrepe tehnične narave;

ker je v vseh primerih, pri katerih Svet pooblašča Komisijo za izvedbo pravil, določenih za živila, treba določiti postopek, ki bi vzpostavil tesno sodelovanje med državami članicami in Komisijo znotraj Stalnega odbora za živila, ustanovljenega s Sklepom Sveta 69/414/EGS⁽³⁾,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

1. Ta direktiva se uporablja za hitro zamrznjena živila, namenjena prehrani ljudi, v nadaljevanju „hitro zamrznjena živila“.

2. V tej direktivi „hitro zamrznjena živila“ pomenijo živila:

— ki so bila zamrznjena po postopku hitrega zamrzovanja, s katerim je območje največje kristalizacije prekoračeno čim hitreje ter je v celotnem izdelku dosežena in vzdrževana (po toplotni stabilizaciji) temperatura -18°C ali nižja temperatura, in

— ki so tržena na način, navajajoč to lastnost.

⁽¹⁾ UL L 33, 8.2.1979, str. 1.

⁽²⁾ UL L 144, 29.5.1986, str. 38.

⁽³⁾ UL L 291, 19.11.1969, str. 9.

V tej direktivi se sladoled in led za uživanje ne štejeta za hitro zamrznjena živila.

3. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v določbe Skupnosti, ki se nanašajo na:

- (a) skupno ureditev trgov v kmetijskem in ribiškem sektorju;
- (b) veterinarsko higieno.

Člen 2

Samo proizvodi, opredeljeni v členu 1(2), lahko imajo imena, predvidena v členih 8 in 9.

Člen 3

1. Surovine, uporabljene v proizvodnji hitro zamrznjenih živil, morajo biti brezhibne, pristne in primerne kakovosti za prodajo ter morajo dosegati zahtevano stopnjo svežine.

2. Priprava in hitro zamrzovanje proizvodov se morata opraviti čim hitreje z uporabo primerne tehnične opreme, zato da se kemične, biokemične in mikrobiološke spremembe kar najbolj omejijo.

Člen 4

Dovoljene kriogenske snovi za uporabo v neposrednem stiku s hitro zamrznjenimi živilami so samo naslednje:

- zrak,
- dušik,
- ogljikov dioksid.

Z odstopanjem od prvega odstavka lahko države članice do 31. decembra 1992 obdržijo nacionalno zakonodajo, ki dovoljuje uporabo diklordifluorometana (R 12) kot kriogenske snovi.

Merila čistosti, ki jim morajo zadostiti kriogenske snovi, se po potrebi določijo v skladu s postopkom iz člena 12.

Člen 5

1. Temperatura hitro zamrznjenih živil mora biti stabilna in v vseh točkah proizvoda vzdrževana na -18°C ali nižje, z možnimi kratkimi nihanji navzgor med prevozom za ne več kakor 3°C .

2. Vendar pa se med lokalno distribucijo in v maloprodajnih razstavnih vitrinah dovoljuje nihanje temperature proizvodov, ki je v skladu z načeli dobrih praks shranjevanja in distribucije, pod naslednjimi pogoji:

- (a) da ta nihanja ne presežejo 3 °C;
- (b) kljub temu lahko nihanja v maloprodajnih razstavnih vitrinah dosežejo 6 °C, če se tako odločijo države članice, in v obsegu, kakršnega določijo. V tem primeru države članice izberejo temperaturo z vidika kroženja zaloga ali proizvodov v maloprodajnem trgovanju. Komisijo obvestijo o sprejetih ukrepih in o razlogih zanje.

Komisija pregleda nihanja iz predhodnega pododstavka z vidika tehničnega razvoja in, če je to primerno, poda Svetu predloge pred 1. januarjem 1993.

3. V osmih letih od notifikacije te direktive lahko države članice za lokalno distribucijo odobrijo nihanja do 6 °C.

Člen 6

1. Države članice:

- (a) zagotovijo, da bo oprema, uporabljena za hitro zamrzovanje, shranjevanje, prevoz, lokalno distribucijo in maloprodajne razstavne vitrine taka, da se zagotovi upoštevanje zahtev te direktive;
- (b) izvajajo naključna uradna preverjanja temperature hitro zamrznjene hrane.

2. Države članice pred ali med trženjem hitro zamrznjenih živil ne bodo zahtevale, da se upoštevanje določb odstavka 1 izkazuje z uradnim potrdilom.

Člen 7

Hitro zamrznjena živila, namenjena ponudbi končnemu potrošniku, morajo biti s strani proizvajalca ali embalerja predpakirana tako, da so zavarovana pred mikroorganizmi, drugim zunanjim onesnaženjem in pred izsušitvijo.

Člen 8

1. Direktiva 79/112/EGS se uporablja za proizvode, zajete v tej direktivi in namenjene za ponudbo brez nadaljnje obdelave končnemu potrošniku in restavracijam, bolnišnicam, menzam ter drugim podobnim objektom javne prehrane pod naslednjimi pogoji:

- (a) trgovskemu imenu se doda eno ali več od naslednjega:

v danščini: „dybfrossen“,

v nemščini: „tiefgefroren“ ali „Tiefkühlkost“ ali „tiefgekühlt“ ali „gefrostet“,

v španščini: „ultracongelado“ ali „congelado rapidamente“,

v grščini: „βαθειας κατάψυξης“ ali „ταχειας κατάψυξης“ ali „υπερ-κατεψυγμένα“,

v angleščini: „quick-frozen“,

v francoščini: „surgelé“,

v italijanščini: „surgelato“,

v nizozemščini: „diepvries“,

v portugalsščini: „ultracongelado“;

- (b) poleg datuma minimalne trajnosti morajo biti označeni rok, za katerega sme kupec hitro zamrznjene proizvode shraniti, ter temperatura hranjenja in/ali tip zahtevane opreme za shranjevanje;
- (c) označevanje katerega koli hitro zamrznjenega živila mora vključevati navedbo, ki omogoča ugotovitev serije;
- (d) označba katerega koli hitro zamrznjenega živila mora nositi jasno sporočilo vrste „po odtajanju ne zamrzujte ponovno“.

Člen 9

1. Označevanje proizvodov, opredeljenih v členu 1(2), ki niso namenjeni prodaji končnemu potrošniku ali restavracijam, bolnišnicam, menzam in drugim podobnim objektom javne prehrane, mora vsebovati samo naslednje obvezne podatke:

- (a) trgovsko ime, dopolnjeno v skladu s členom 8(1)(a) te direktive;
- (b) neto količino, izraženo v enotah za maso;
- (c) navedbo, ki omogoča ugotovitev serije;
- (d) ime ali firmo in naslov proizvajalca ali embalerja ali prodajalca, s sedežem v Skupnosti.

2. Posamezni podatki, predvideni v odstavku 1, morajo biti navedeni na pakiranju, zabojnikih ali ovoju ali na označbi, pritrjeni nanje.

3. Ta člen ne vpliva na kakršne koli metrološke določbe Skupnosti, ki so podrobnejše ali izčrpnjše.

Člen 10

Države članice zaradi razlogov, povezanih z njihovimi proizvodnimi specifikacijami, predstavitvijo ali označevanjem, ne smejo prepovedati ali omejiti trženja katerega koli proizvoda, opredeljenega v členu 1(2), ki je skladen s to direktivo in ukrepi, sprejetimi za njeno uporabo.

Člen 11

Postopki vzorčenja hitro zamrznjenih živil, nadzora njihove temperature in nadzora temperature v prevoznih sredstvih, skladiščenje in shranjevanje naj se v skladu s postopkom iz člena 12 določijo pred koncem 24-mesečnega obdobja, ki sledi notifikaciji te direktive.

Člen 12

1. Če je treba ravnati po postopku iz tega člena, predsednik na lastno pobudo ali na zahtevo predstavnika države članice predloži zadevo Stalnemu odboru za živila, v nadaljevanju „odbor“.

2. Predstavniki Komisije predložijo odboru osnutek potrebnih ukrepov. Odbor da svoje mnenje o osnutku v roku, ki ga lahko določi predsednik glede na nujnost zadeve. Mnenje se sprejme s kvalificirano večino, kakor je določeno v členu 148(2) Pogodbe. Predsednik ne glasuje.

3. (a) Komisija sprejme predlagane ukrepe, če so v skladu z mnenjem odbora;

(b) če predlagani ukrepi niso v skladu z mnenjem odbora ali če mnenje ni bilo dano, Komisija brez odlašanja predloži Svetu predlog ukrepov, ki naj se sprejmejo. Svet odloča s kvalificirano večino;

(c) če se Svet ne odloči v treh mesecih po prejemu predloga, sprejme predlagane ukrepe Komisija.

Člen 13

1. Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za uskladitev s to direktivo. O tem takoj obvestijo Komisijo. Sprejeti ukrepi:

— dovolijo trgovino s proizvodi, ki so skladni s to direktivo, najpozneje 18 mesecev po notifikaciji ⁽¹⁾ te direktive,

— prepovejo trgovino s proizvodi, ki niso skladni s to direktivo, najpozneje 24 mesecev po notifikaciji te direktive.

2. Glede maloprodajnih razstavnih vitrin lahko države članice po notifikaciji te direktive za obdobje osmih let obdržijo predpise, ki se uporabljajo na dan začetka veljavnosti te direktive.

V tem primeru države članice o tem obvestijo Komisijo in navedejo razloge za svojo odločitev.

Člen 14

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 21. decembra 1988

Za Svet

Predsednik

V. PAPANDEOU

⁽¹⁾ Direktiva je bila 10. januarja 1989 notificirana državam članicam.